

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Професионален пенсионен фонд
„ЦКБ - Сила”

31 декември 2015 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

ОТЧЕТ
ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОФЕСИОНАЛЕН
ПЕНСИОНЕН ФОНД „ЦКБ - Сила“ ПРЕЗ 2015 год.

А. ОСИГУРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общият брой на осигурените лица към 31.12.2015 год. е **32 540** /вкл. **1 605** лица възстановени по §4а ал.1 от ПЗР на КСО/, което е със **1 224** души повече спрямо 31.12.2014 год., когато са били **31 316**. От тях **5 389** са от подадени заявления, **6 938** са прехвърлени от друг фонд и **20 213** са служебно разпределени.

За **24** лица, подали заявления за участие в ЦКБ-СИЛА – ППФ, НАП е подал информация, че отговарят на условията, но все още не е преведена вноската. **1 535** лица са служебно разпределени, но също още не са получили вноската.

Новите осигурени лица през 2015 год. с постъпили вноски по партидите са **3 264**. От тях от подадени заявления са **780** осигурени, прехвърлени от друг фонд – **853**, а служебно разпределените – **1 631** души.

От подадените през годината **638** заявления за участие в професионален пенсионен фонд **600** са одобрени, **37** – отказани, а **1** все още са с неясен статус.

През 2015 год. са преведени на НОИ натрупаните суми на **576** пенсионирали се по параграф 4 от ПЗР на КСО, от тях 91 лица са били с нулеви партиди.

Поради старост или смърт на **224** осигурени лица или на техни наследници са изплатени еднократно натрупаните суми.

През годината в други професионални фондове, управлявани от други пенсионни дружества са се прехвърлили **1 331** осигурени лица.

Средният размер на вноските през годината е в размер на **25.79** лв.

№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	БРОЙ
1.	ОСИГУРЕНИ ЛИЦА КЪМ 31.12.2015 ГОД.	32 540
2.	НОВООСИГУРЕНИ ЛИЦА ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2015 ГОД. ДО 31.12.2015 ГОД.	3 264
2.1.	НОВИ ОСИГУРЕНИ С ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ	780
2.2.	НОВИ ОСИГУРЕНИ ОТ СЛУЖЕБНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	1 631
2.3.	ПРЕХВЪРЛЕНИ ОСИГУРЕНИ ЛИЦА ОТ ДРУГ ФОНД	853
3.	ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2015 ГОД. ДО 31.12.2015 ГОД.	638
3.1.	ОДОБРЕНИ НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ	600
3.2.	ОТКАЗАНИ НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ	37
3.3.	НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ С НЕЯСЕН СТАТУС	1
4.	ЕДНОКРАТНО ИЗПЛАТЕНИ ПРИ НАСТЪПИЛ ОСИГУРИТЕЛЕН СЛУЧАЙ	224
5.	ПРЕХВЪРЛЕНИ НА НОИ СРЕДСТВА НА ПЕНСИОНЕРИ ПО §4 ОТ КСО	576
6.	ПРЕХВЪРЛЕНИ В ДРУГИ ФОНДОВЕ	1 331
№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	ЛВ.
1.	СРЕДЕН РАЗМЕР ВНОСКА	25.79

Б. ФИНАНСОВА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

I. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

Към 31.12.2015 год. постъпленията във фонда са в размер на 19 053 хил. лв. Получените осигурителни вноски са в размер на 10 706 хил. лв., 5 085 хил. лв. е размера на дохода от инвестиране на средствата на фонда, 3 257 хил. лв. са средствата постъпили от други фондове. Изплатените суми на наследници на починали осигурени лица са 127 хил. лв., средствата за еднократно изплащане на осигурени лица са в размер на 297 хил. лв., размера на преведените средства към НОИ по §4 от ПЗР на Кодекса за социално осигуряване – 2 922 хил. лв., 4 787 хил. лв. са средства на лица преминали в други професионални фондове, а прехвърлените средства в държавния бюджет са 1 хил. лв. Начислените такси и удържки за Дружеството са 1 444 хил. лв., от тях: 536 хил. лв. от осигурителни вноски и 908 хил. лв. от инвестиционна такса. Стойността на нетните активи към 31.12.2015 год. е 96 288 хил. лв. Увеличението спрямо 2014 год. е 9 475 хил. лв. или 10,91 %.

ДИНАМИКА В НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

№ по ред	Наименование	ПФ		
		2015	2014	Сравн.
				Сума
I	Нетни активи в началото на периода	86 813	75 232	11 581
II	Увеличения	19 053	20 544	-1 491
1	Постъпления от осигурителни вноски	10 706	9 612	1 094
2	Прехвърлени средства от други пенсионни фондове	3 257	5 331	-2 074
3	Доход от инвестиране на средства	5 085	5 601	-516
4	Преведени лихви от НАП	5	0	5
5	Други увеличения	0	0	0
III	Намаления	9 578	8 963	-615
1	Изплатени пенсии	0	0	0
2	Изплатени средства еднократно или разсрочено на осигурени лица, придобили право на пенсия	0	0	0
3	Изтеглени средства от осигурени лица	297	106	-191
4	Изплатени средства на наследници	127	199	72
5	Прехвърлени средства на други пенсионни фондове	4 787	5 218	431
6	Преведени средства на НОИ	2 922	2 143	-779
7	Средства за държавния бюджет	1	4	3
8	Изплатени такси на дружеството, в т.ч.	1 444	1 293	-151
	- удържки от осигурителни вноски	536	481	-55
	- инвестиционна такса	908	812	-96
IV	Нетни активи в края на периода	96 288	86 813	9 475

II. ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА

Изминалата 2015 година бе положителна за европейските фондови борси, като общоевропейските пазарни показатели успяха да достигнат най-високите си нива от последните седем години. Немският индекс DAX достигна исторически максимум от 12 390 пункта през първата половина

на годината и завърши при ниво от 10 743.01 пункта или с ръст от 9.53%. Френският индекс CAC 40 отчете ръст от 8.53% и завърши годината на ниво от 4 637.06 пункта. За оптимизма на европейските пазари допринесе програма за "количествени улеснения" на Европейската централна банка, която реално стартира от март 2015 год. Подобни стратегии бяха приложени по-рано от САЩ, Великобритания и Япония. Програмата за "количествени улеснения" на ЕЦБ спомогна за понижаване на доходността по ценните книжа в еврозоната, което от своя страна накара инвеститорите да вложат средствата си в акции и други активи. През декември Европейската централна банка удължи плана си за стимули от първоначално определения септември 2016 год. до март 2017 год. и понижи лихвата си по депозитите от -0,2 до -0,3%.

В същото време Американската централна банка на практика започна парична политика, противоположна на тази в Европа. В края на годината Федералният резерв на САЩ затегна паричната си политика и за пръв път от 9 години вдигна основния си лихвен процент от исторически ниското му ниво с 25 базисни пункта.

Двата водещи индекса в САЩ записаха минимални понижения като S&P 500 завърши годината при ниво 2043.94 пункта или спад от -0.73%, а DJIA достигна ниво от 17 425.03 пункта или спад от -2.23% спрямо предходната 2014 год.

Въпреки че икономиките на САЩ и еврозоната не даваха поводи за притеснения и независимо от добрите корпоративни данни на компаниите, през август бяхме свидетели на рязко понижение на борсовите индекси и акциите, търгувани както в Европа, така и на Уолстрийт. Причина за пазарния спад станаха данните относно растежа на втората най-голяма икономика в света – Китай. Свиването на китайския индустриален сектор с най-бързия темп от глобалната финансова криза насам и изненадващата девалвация на юана увеличи нервността на пазарите. Рецесията в Бразилия също изнерви инвеститорите, които се насочиха към сигурни активи като злато и държавни ценни книжа. Фактор през годината бе и силният спад в цената на петрола, както и сривът на еврото спрямо доларът. Влияние продължиха да оказват и редица геополитическите фактори, събития и кризисни ситуации като военния конфликт в Сирия и породилата се като следствие миграционна вълна, заплахата от терористични действия и серията атентати от средата на ноември във Франция. Влияние на световните икономически и политически процеси оказа и свалянето на руски военен самолет на турско-сирийската граница, което доведе до допълнителна ескалация на напрежението и рязко изостряне на отношенията между Русия и Турция. Сериозен проблем през годината, заплашващ стабилността на Европейския съюз бе гръцката дългова криза и дълго проточилите се преговори между гръцкото правителство и кредиторите на Гърция, довели в крайна сметка до сключването на споразумение. Членството на Гърция в Евросъюза беше поставено под въпрос, появиха се слухове за евентуалното връщане на драхмата като национална валута, налице бе реална опасност за изпадане на страната в неплатежоспособност.

На фона на всички тези събития в международен мащаб и макар, че на световните пазари станахме свидетели на рекордни стойности, БФБ – София АД остана далеч от възстановяването като се движеше предимно в негативна посока и завърши годината на отрицателна територия. SOFIX отчете спад от -11.72%, достигайки ниво от 460.90 пункта, последван от BGBX40 със спад от -11.27%.

ИНДЕКСИ: БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И САЩ

Индекс	31.12.2015	31.12.2014	Изменение (%)
SOFIX	460.90	522.10	-11.72%
BGBX 40	92.82	104.61	-11.27%

BG REIT	97.03	98.75	-1.74%
BG TR 30	383.82	407.50	-5.81%
FTSE 100 -UK	6 242.32	6 566.09	-4.93%
DAX - Germany	10 743.01	9 808.55	9.53%
CAC 40- France	4 637.06	4 272.75	8.53%
ATX-Austria	2 396.94	2 160.08	10.97%
AEX-Amsterdam	441.82	424.47	4.09%
Euro STOXX50 Pr	3 267.52	3 146.43	3.85%
DJIA - USA	17 425.03	17 823.07	-2.23%
SP 500 - USA	2 043.94	2 058.90	-0.73%

Общата пазарна капитализация на българския капиталов пазар в края на 2015 год. е 8,6 млрд. лв., което е с -11.98% по-малко спрямо предходната година. Оборътът на БФБ-София АД през изминалата година възлезе на 410,8 млн. лв., което е приблизително 47% спад спрямо оборота от 774,9 млн. лв. за 2014 год. През 2015 год. има и спад в броят на сделки на регулиран пазар като за 2015 те са 60 047 спрямо 118 074 броя за предходната година.

ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ (ЛВ.)

Основен пазар	Декември 2015	Декември 2014	Изменение (%)
Сегмент акции Premium	1 240 053 800	1 682 908 179	-26.31%
Сегмент акции Standard	5 543 643 166	5 405 652 718	2.55%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	537 937 821	564 921 185	-4.78%
Алтернативен пазар			
Сегмент акции	929 047 233	1 085 693 071	-14.43%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	336 737 374	1 017 071 505	-66.89%
ОБЩО:	8 587 419 394	9 756 246 657	-11.98%

През 2015 год. при инвестирането на средствата на Фонда усилията ни бяха насочени към постигането на оптимално равнище на доходност от активите, при минимална до средна степен на риск. В търсенето на инвестиционни възможности се ръководихме от принципите, залегнали в Кодекса за социално осигуряване, а именно надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Инвестициите бяха насочени основно към ценни книжа търгувани на международните пазари, но не липсваха и сделки на българския капиталов пазар, както и сделки с ДЦК емитирани от Министерство на финансите.

В края на 2015 год., делът в **ДЦК** и **дългови ценни книжа**, издадени или гарантирани от държави членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ е в размер на 49,92% от активите на Фонда.

Инвестициите общо в **КОРПОРАТИВНИ ОБЛИГАЦИИ**, емитирани както от български, така и от чужди емитенти са в размер на 10,02% от активите на Фонда.

Делът в **АКЦИИ – БЪЛГАРСКИ И ЧУЖДЕСТРАННИ**, включително акции на дружества със специална инвестиционна цел към края на отчетния период са в размер на 23,41% от активите на Фонда.

Делът на **ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ НА КИС**, включително и търгувани на чуждестранни пазари са в размер на 6,65% от активите на Фонда.

Към края на 2015 год. инвестициите в **НЕДВИЖИМИ ИМОТИ** са в размер на 4.43% от активите на Фонда.

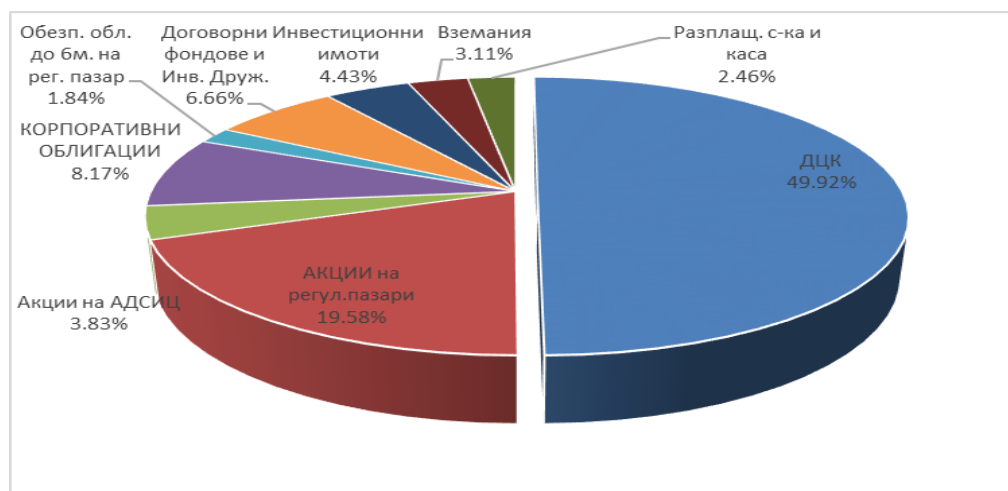
	Наименование на актива	ППФ					
		2015		2014		Разлика	
		Сума	%	Сума	%	Сума	%
1	Ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	14 821	15.38	10 164	11.70	4 657	3.68
2	Акции	21 334	22.14	20 109	23.14	1 225	-1.00
3	Акции и дялове на КИС	5 794	6.01	5 685	6.54	109	-0.53
4	Корпоративни облигации	6 262	6.50	6 455	7.43	-193	-0.93
5	Банкови депозити	0	0.00	721	0.83	-721	-0.83
6	Инвестиции в чужбина	38 520	39.97	32 749	37.69	5 771	2.28
7.1	ЦК издадени или гарантирани от държави членки, централните им банки, държави посочени в наредба на КФН, от ЕЦ и/или ЕИБ	33 284	34.54	28 055	32.29	5 229	2.25
7.2	Акции	1 226	1.27	258	0.30	968	0.98
7.3	Акции и дялове на КИС	621	0.64	417	0.48	204	0.16
7.4	Корпоративни облигации	3 389	3.52	4 019	4.63	-630	-1.11
7	Инвестиционни имоти	4 272	4.43	3 205	3.69	1 067	0.74
8	Вземания	2 995	3.11	3 500	4.03	-505	-0.92
9	Парични средства по разплащателни сметки	2 371	2.46	4 305	4.95	-1 934	-2.49
	Общо	96 369	100.00	86 893	100.00	9 476	0.00

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ

През отчетния период при инвестирането на средствата и управлението на портфейлите продължихме стриктно спазваме нормативните изисквания на Кодекса за социално осигуряване.

Структура на инвестициите в ППФ „ЦКБ – СИЛА“ към 31.12.2015 год.

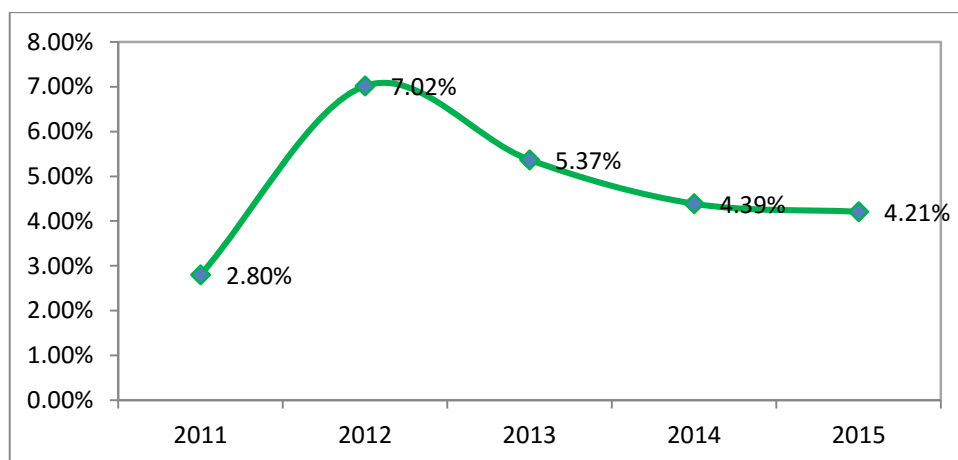

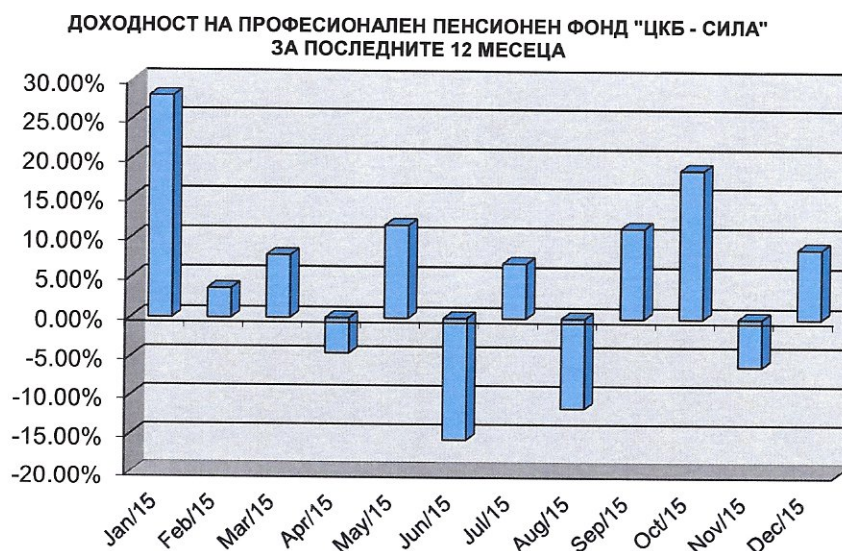
IV. ДОХОДНОСТ НА АКТИВИТЕ

Доходността от управление на активите на Фонда за пет годишен период 2011 - 2015 год. на годишна база е следната:

ФОНДОВЕ	2011	2012	2013	2014	2015
ПРОФЕСИОНАЛЕН ПФ	2.80%	7.02%	5.37%	4.39%	4.21%

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ЦКБ-СИЛА“

В. ПЕРСПЕКТИВИ И ЦЕЛИ

Променената от управляващите нормативна среда за развитие на пенсионния модел в страната - амбициозно наречена от своите автори „пенсионна реформа“, изправя ръководството на Дружеството пред нови предизвикателства. Приетите промени в тестовете на КСО на практика нарушиха установения баланс между трите стълба на пенсионния модел в страната, като фаворизираха първия стълб – задължителното пенсионно осигуряване в НОИ за сметка на втория стълб – допълнителното пенсионно осигуряване в универсалните и професионални пенсионни фондове. В резултат на това започна процес на прехвърляне на вече натрупани по партидите на осигурените лица средства от пенсионните фондове към НОИ и „Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система“. Първоначалните резултати от започналия процес обаче показват, че осигурените лица изпитват доверие към капиталовото осигуряване и управлението на средствата им във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Основна цел пред ръководството на ПОАД „ЦКБ - Сила“ АД през 2016 год. ще бъде запазване и увеличаване на пазарния му дял в контекста на променената конкурентна среда. Това ще бъде много важно за да се предотврати намаляване, както на активите на фондовете, така и на броя на осигурените лица. Усилията ни ще бъдат насочени към адекватно инвестиране на средствата на осигурените лица в зависимост от условията на финансовия пазар не само в България, а в световен аспект, с оглед постигането на по-добра доходност при разумни нива на риска.

Изпълнителни директори на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД:

САВА СТОЙНОВ

ГЕОРГИ ТОДОРОВ

КИРИЛ ЧЕРВЕНКОВ

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Управляващите на
ППФ „ЦКБ - Сила”
Град София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на ППФ „ЦКБ – Сила” (Фонда) към 31 декември 2015 г. включващ Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2015 г., Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и Отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на Фонда, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Фонда. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на ППФ „ЦКБ – Сила” към 31 декември 2015 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

Параграф за обръщане на внимание

Обръщаме внимание на пояснение 16.1.5. "Анализ на кредитния риск" към финансовия отчет, където се описва несигурност относно събираемостта на просрочени вземания с балансова стойност 1 510 хил. лв. Въпреки че ръководството е предприело всички възможни действия за защита на правните и финансови интереси на Фонда, към датата на настоящото одиторско мнение съществува несигурност кога и в какъв размер просрочените вземания ще бъдат възстановени на Фонда. Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2015 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2015 г. на ППФ „ЦКБ – Сила”, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2015 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Регистриран одитор отговорен за одита
Управител

Милена Младенова
Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

24 март 2016 г.
гр. София

Отчет за нетните активи в наличност за доходи

	Пояснение	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	5	4 272	3 205
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалба или загубата	6	86 731	75 883
Вземания	7	2 995	3 500
Парични средства	8	2 371	4 305
Общо активи		96 369	86 893
Пасиви			
Задължения към свързани лица	13.2	81	79
Задължения свързани с инвестиции	10	-	1
Общо пасиви		81	80
Нетни активи в наличност за доходи	9	96 288	86 813

Съставил:
/Димитър Моллов/

Изпълнителен директор:
/ Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2016 г.

Изпълнителен директор:
/ Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2016 г.:

Марий Апостолов
Регистриран одитор отговорен за одита
Управител

Милена Младенова
Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

Поясненията на страници от 4 до 50 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Печалби от финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	11	5 047	5 585
Печалба от инвестиционни имоти	5	38	16
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		5 085	5 601
Вноски за осигурени лица	9	10 711	9 612
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	9	3 257	5 331
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		13 968	14 943
Изплатени суми по осигурителни договори	9	(3 347)	(2 452)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	9	(4 787)	(5 218)
Удръжки и такси за ПОАД	12	(1 444)	(1 293)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(9 578)	(8 963)
Увеличение, нетно		9 475	11 581

Нетни активи в наличност в начало на периода	9	86 813	75 232
Нетни активи в наличност в края на периода	9	96 288	86 813

Съставил: _____
 /Димитър Молдов/

Изпълнителен директор: _____
 / Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2016 г.

Изпълнителен директор: _____
 / Кирил Червенков

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2016 г.:

Марий Апостолов
 Регистриран одитор отговорен за одита
 Управител

Милена Младенова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
 Специализирано одиторско предприятие

Поясненията на страници от 4 до 50 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2015 ’000 лв	2014 ’000 лв
Оперативна дейност		
Постъпления, свързани с осигурени лица	10 708	9 610
Плащания, свързани с осигурени лица	(3 346)	(2 448)
Платени такси на ПОАД	(1 442)	(1 315)
Постъпления от други пенсионни фондове	967	2 494
Плащания към други пенсионни фондове	(2 497)	(2 381)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно	43	(4)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	4 433	5 956
Инвестиционна дейност		
Получени лихви и дивиденди	2 785	3 171
Придобиване на финансови активи	(25 267)	(38 944)
Постъпления от продажба на финансови активи	16 506	29 670
Плащания, свързани с инвестиционни имоти	(1 252)	(284)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	17	19
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(7 211)	(6 368)
Печалба от валутна преоценка на парични средства	323	144
Нетно намаление на пари и парични еквиваленти	(2 455)	(268)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	8	5 094
Пари и парични еквиваленти в края на периода	8	4 826

Съставил: _____
 /Димитър Молдов/

Изпълнителен директор: _____
 /Сава Стойнов/

Дата: 17.03.2016 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Кирил Червенков/

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2016 г.:

Марий Апостолов
 Регистриран одитор отговорен за одита
 Управител

Милена Младенова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
 Специализирано одиторско предприятие

Поясненията на страници от 4 до 50 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Пояснения към финансовия отчет

1. **Обща информация**

Професионален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” (Фондът) е регистриран по ф.д. 14531 /2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява при взаимоотношенията си с трети лица заедно от г-н Сава Стойнов и г-н Георги Тодоров или от г-н Сава Стойнов и г-н Кирил Червенков, представляващи ПОАД „ЦКБ – Сила” АД.

Управителният съвет на ПОАД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

Кирил Николов Червенков
Георги Тодоров Тодоров
Янка Крумова Такева
Александър Богомилов Величков
Сава Маринов Стойнов
Цветанка Донкова Крумова

Надзорният съвет на ПОАД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

" ЦКБ ГРУП" ЕАД
Александър Димитров Керезов
Валентин Василев Златев
Николай Димитров Борисов
Миролюб Панчев Иванов

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

Основният принцип, по който се извършва осигуряването, е капиталовопокривен принцип на базата на дефинирани осигурителни вноски. Осигурителните вноски са за сметка на работодателя. Размерът на осигурителните вноски е определен в чл. 157 от Кодекса за социално осигуряване и се променя със Закона за бюджета на ДОО. Осигуряването в ППФ е задължително за лица, които работят в условията на I и II категория труд.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване е за срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава отделно и независимо от пенсиите от Държавното обществено осигуряване.

Покритите рискове са старост и смърт.

Осигурителните договори са безсрочни.

Осигурителни и пенсионни договори

Осигурените лица в професионален пенсионен фонд имат право на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на I и II категория труд съобразно категорията труд;
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 70.99 на сто;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследници на починал осигурен или на пенсионер на фонда.

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- срокът на получаване на пенсията;
- техническия лихвен процент, одобрен от зам.председателя на Комисията за финансов надзор.

При придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа на КСО преди изтичане на срока, за който е отпусната професионалната пенсия, с последната пенсия на осигуреното лице се изплаща и остатъкът на средствата в индивидуалната осигурителна партида.

Осигурителният договор се прекратява при следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при изтегляне на всички натрупани средства по индивидуалната партида на осигуреното лице при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО, ако не е придобило право на професионална пенсия по условията на КСО;
- при прехвърляне на средствата в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им се определя в Кодекса за социалното осигуряване като процент от осигурителния доход.

За 2015 г. те са: 12 на сто – за лицата, работещи при условията на I категория труд и 7 на сто – за лицата, работещи при условията на II категория труд.

Доходността от инвестирането на активите на Професионален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” за периода 30.12.2013 г. - 30.12.2015 г. е 4.30% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ППФ „ЦКБ – Сила” за 2015 г.	’000 лв
Постъпили вноски през периода	10 706
Постъпили лихви от НАП по ревизионни актове за начет	5
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	3 257
Удържани такси и комисионни	1 444
Доход за разпределение	5 085
Всичко активи	96 369
Задължения към осигурените лица, в т.ч. дългосрочни	96 190
Резерв за гарантиране на минималната доходност	98

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (’000 лв.) (включително сравнителната информация за 2014 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда Ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2015 г.

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г.:

Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 януари 2015 г.

- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Фонда е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г, все още не е приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при

уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.3. Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

4.4. Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

4.5. Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи към датата на тяхното възникване.

4.6. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели;
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти;

- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

4.7. Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за

това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фондът го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фондът загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от трансакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.01 на сто от обема на съответната емисия;
  - ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
  - ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
  - Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
- по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПООД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник – председателя за това;
  - в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията,

на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;

- В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.
  - В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни;
  - При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
    - метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
    - метод на нетната балансова стойност на активите;
    - метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга. Когато даден избран метод престане да бъде приложим за съответната ценна книга поради липса на публична информация или когато се получат съществени отклонения в оценката, изчислена по дадения метод, спрямо справедливата ѝ стойност, се избира друг метод, който дава по-точна оценка на справедливата стойност на ценната книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на

- последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това;
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял;
  - Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6, 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Г"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Г-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Г"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Г-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.;
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.

Държавни ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполация.

4.8. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда, задължения по репо сделки и задължения, свързани с инвестиции.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението. Задълженията, възникнали от признаване на чужди активи по репо сделки, се оценяват по метода на справедливата стойност.

4.9. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.10. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.11. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Професионалният пенсионен фонд създава резерви за гарантиране на минималната доходност. Резервът се създава, когато ППФ постигне с над 40 на сто по-висока

доходност на годишна база за 24 месечен период от средната постигната доходност от всички професионални пенсионни фондове или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо. КФН публикува средната постигната доходност на всеки три месеца. Редът за определяне на размера на резерва за гарантиране на минималната доходност се определя съгласно Кодекса за социално осигуряване и Наредба N 12 на КФН от 10.12.2003г.

4.12. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ППФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ППФ от Пенсионноосигурителното дружество (ПОАД), ППФ начислява и изплаща на ПОАД следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 5%, удържана от всяка вноска;
- 1% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един професионален фонд към друг се събира такса в размер на 20 лв., която се превежда от осигурените лица, подали заявления за промяна на участие, по сметка на Пенсионноосигурителното дружество.

След приетите промени в КСО, в сила от 01.01.2016 год., Управителният съвет на Дружеството взе решение за намаление на горепосочените такси от 01.01.2016 год., както следва:

- такса в размер на 4.5%, удържана от всяка вноска;
- 0.9% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един професионален фонд към друг не се събира такса.

4.13. Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.14. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.14.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котираны цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.14.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

4.15. Бизнескомбинации

Бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на придобиване, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото предприятие са включени в отчета за нетни активи в наличност за доходи по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Фонда. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на придобиващия в разграничимите нетни активи на придобиваното дружеството към датата на придобиване. Всяко превишение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

Всички плащания за придобиването на бизнес трябва да се оценят по справедлива стойност към датата на придобиване и всички условни плащания да се признаят за задължения и последващо да се преоценяват в печалбата или загубата. Всички разходи, свързани с придобиването следва да се признават незабавно в печалбата или загубата.

5. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел.

Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	‘000 лв
Балансова стойност към 01 Януари 2014 г.	2 967
Новопридобити активи или основен ремонт	225
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	13
Балансова стойност към 31 Декември 2014 г.	3 205
Новопридобити активи или основен ремонт	1 029
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	38
Балансова стойност към 31 Декември 2015 г.	4 272

Имот	Адрес	Година на придобиване	Цена на придобиване (хил. лв.)	Извършени подобрения (хил. лв.)	Нетна промяна в справедлива стойност (хил. лв.)					Справедлива стойност (хил. лв.)	
					2011	2012	2013	2014	2015	2015	2014
Сграден фонд гр.Русе 10.75 % ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	05.11.2008 г	276	-	2	-	-	-	-	278	278
Сграден фонд гр.Русе 22.25% ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	05.11.2008 г	1 327	-	-	-	-	-	-	1 327	1 327
Дворно място гр.Пловдив	гр. Пловдив, бул. "Освобождение"№82	27.07.2006 г.	240	-	(1)	-	-	-	-	239	239
Поземлен имот с.Владая	район "Витоша", с. Владая	25.10.2011 г.	378	-	-	-	-	-	-	378	378
Апартамент/хотелски тип/ №1, площ:97 кв.м.	гр. Несебър, ул. " Любен Каравелов" № 24 А	11.12.2012 г.	89	7	-	-	10	-	-	106	106
Апартамент/хотелски тип/ №2, площ: 109 кв.м.	гр. Несебър, ул. " Любен Каравелов" № 24 А	11.12.2012 г.	100	8	-	1	12	-	-	121	121
Офис,площ:61 кв.м.	гр. Несебър, ул. " Любен Каравелов" № 24 А	11.12.2012 г.	56	5	-	-	6	-	-	67	67
Склад №1,площ 23 кв.м. и Склад №7,площ 14 кв.м	гр. Несебър, ул. " Любен Каравелов" № 24 А	11.12.2012 г.	26	2	-	-	3	-	-	31	31
Четириетажна жилищна сграда с 109 кв.м	гр. Обзор, ул. "Г .С. Раковски" № 17	11.12.2012 г.	356	58	-	4	2	-	-	420	420
УПИ 905 кв.м гр. Балчик	гр.Балчик, местност к.з."Двореца"	28.11.2014 г.	225	-	-	-	-	13	-	238	238
УПИ с. Равда, местност „Хендек Тарла“ 45 % ИД.Ч.	с. Равда, местност „Хендек Тарла“	16.11.2015 г.	1 029	-	-	-	-	-	38	1 067	-
			4 102	80	1	5	33	13	38	4 272	3 205

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван Модел на справедливата стойност - оценка на пазарната стойност на имотите към 31.12.2015 г., изготвена от независим оценител, притежаващ правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти съгласно Закона за независимите оценители.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2015 ‘000 лв	2014 ‘000 лв
Приходи от наеми	14	16
Преки оперативни разходи	(14)	(13)
Промяна в справедливата стойност, нето	38	13
	38	16

6. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Акции и права	6.1.	22 560	20 367
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	6.2.	6 415	6 102
Други дългови ценни книжа	6.3.	9 651	10 474
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	6.4.	48 105	38 219
Банкови депозити		-	721
		86 731	75 883

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Ценните книжа, държани за търгуване са:

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	14 821	10 164
Дялови ценни книжа	27 128	25 794
Дялови ценни книжа в чужбина	1 847	675
Корпоративни облигации	6 262	6 455
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	33 284	28 055
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	3 389	4 019
	86 731	75 162

Ценните книжа по справедлива стойност по видове валути са:

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Ценни книжа по справедлива стойност в лева	26 694	25 377
Ценни книжа по справедлива стойност в евро	47 676	39 463
Ценни книжа по справедлива стойност в долари	12 361	10 322
	86 731	75 162

Представените по-долу стойности към 31 декември 2015 г. на ценните книжа, държани за търгуване, са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от дълговите ценни книжа са приложени техники за оценка, които са представени в пояснение 6.3.

6.1. Акции и права

6.1.1. Акции и права на емитенти от България

	2015 ‘000 ЛВ
Химснаб АД	2 912
ИК Галата АД	2 832
Болкан енд сий пропъртис АДСИЦ	2 456
Велграф Асет Мениджмънт АД	2 177
Холдинг Нов век АД	2 100
КРЗ Одесос АД	1 836
Каучук АД	1 128
ЧЕЗ Разпределение България АД	1 021
Регала Инвест АД	942
Неохим АД	668
Супер Боровец Пропъртис АДСИЦ	616
Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	500
Холдинг Варна АД	446
Сила Холдинг АД	419
Св.Св.Константин и Елена Холдинг АД	396
Асенова Крепост АД	339
Индустриален Холдинг България АД	223
Слънце Стара Загора АД	134
Аванс Терафонд АДСИЦ	119
ЧЕЗ Електро България АД	68
Оловно цинков комплекс АД	2
	21 334

6.1.2. Акции и права на емитенти от чужбина

Емитент	Държава	2015 '000 лв
BASF SE	Германия	138
DEUTSCHE EUROSHOP AG	Германия	127
KLEPIERRE	Франция	117
DEUTSCHE WOHNEN AG	Германия	100
VONOVIA SE	Германия	95
UNIBAIL-RODAMCO SE	Франция	81
Exxon Mobile Corp	САЩ	76
FONCIERE DES REGIONS	Франция	66
GECINA SA	Франция	66
ICADE	Франция	65
WERELDHAVE NV	Холандия	60
BEFIMMO	Белгия	59
PROXIMUS	Белгия	49
BPOST SA	Белгия	48
WAREHOUSES DE PAUW SCA	Белгия	45
RWE AG	Германия	34
		<hr/> 1 226 <hr/>

6.2. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми**6.2.1. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в България**

	2015
	'000 лв
ДФ Райфайзенбанк (България) фонд Ликвидност	1 069
ДФ Селект Баланс	923
ДФ Селект Дивидент	673
ДФ Тексим България	632
ДФ Профит	515
ДФ Реал Финанс Балансиран	381
ДФ Реал Финанс Високодоходен	376
ДФ Адванс Източна Европа	267
ДФ Капман Макс	205
ДФ Конкорд Фонд 2 Акции	203
ДФ Капман Капитал	177
ДФ Астра Енерджи	114
ДФ Конкорд Фонд 1 Акции и облигации	108
ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен	65
ДФ Астра Комодити	53
ДФ Конкорд Фонд 3 недви.имоти	18
ДФ Стандарт Инвестмънт Балансиран	15
	5 794

6.2.2. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина

	Държава	2015
		'000 лв
LF EQUITY-GLB EQT FD-I-EUR	Люксембург	221
ISHARES AEX	Ирландия	218
PIONEER FUNDS COMMODITY ALPHA	Люксембург	182
		621

6.3. Други дългови ценни книжа

	2015	2014
	'000 лв	'000 лв
Корпоративни облигации	6 262	6 455
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	3 389	4 019
	9 651	10 474

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Държава	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2015 '000 лв
Корпоративни облигации							
Хелт енд Уелнес АДСИЦ	BG2100005094	8.500%	17.03.2019 г.	България	EUR	500 000	1 055
Недвижими имоти София АДСИЦ	BG2100012157	6.300%	16.09.2022 г.	България	EUR	500 000	998
Холдинг Варна АД	BG2100012140	5.400%	12.12.2022 г.	България	EUR	500 000	988
Техноимпортекспорт АД	BG2100013122	8.000%	10.08.2019 г.	България	EUR	400 000	824
Холдинг Център АД	BG2100018154	5.400%	22.12.2023 г.	България	EUR	400 000	779
Асенова Крепост АД	BG2100002091	7.200%	30.01.2020 г.	България	EUR	255 000	512
Холдинг Варна АД	BG2100033062	8.000%	18.10.2017 г.	България	EUR	221 130	457
Балканкар Заря АД	BG2100015077	5.500%	22.06.2024 г.	България	EUR	168 400	320
Уеб Финанс Холдинг АД	BG2100013098	9.000%	19.08.2018 г.	България	EUR	135 000	278
Астера ЕЕАД	BG2100007116	4.500%	14.03.2023 г.	България	EUR	14 000	27
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG2100020119	8.000%	11.11.2018 г.	България	EUR	12 000	24
							6 262
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни							
Republic of Albania	XS1300502041	5.750%	12.11.2020 г.	Албания	EUR	750 000	1 509
Montenegro Republic	XS1003271399	5.837%	09.12.2016 г.	Черна гора	EUR	450 000	894
Montenegro Republic	XS1205717702	3.875%	18.03.2020 г.	Черна гора	EUR	300 000	572
Montenegro Republic	XS1069342407	5.375%	20.05.2019 г.	Черна гора	EUR	200 000	414
							3 389

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2015 г. на всички Други дългови ценни книжа, с изключение на облигациите на „Асенова Крепост“ АД, „Хелт енд Уелнес“ АДСИЦ, „Астера Е“ ЕАД, Уеб Финанс Холдинг АД, „Техноимпортекспорт“ АД, „Балканкар Заря“ АД, „Велграф Асет Мениджмънт“ АД, „Недвижими имоти София“ АДСИЦ, „Холдинг Център“ АД и Холдинг Варна“ АД е използвана техника за оценка – по текущи пазарни цени съгласно правилата на ПОАД, а за останалите (изброени по-горе) - метод на дисконтираните парични потоци.

6.4. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в Наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ

6.4.1. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2015 ‘000 лв
BG2040114212	3.000%	12.02.2021 г.	EUR	4 270 135	9 250
BG2040113214	3.500%	16.01.2020 г.	EUR	1 225 000	2 684
XS1208855889	2.625%	26.03.2027 г.	EUR	550 000	1 071
XS1208855616	2.000%	26.03.2022 г.	EUR	400 000	806
BG2040112216	4.500%	18.01.2019 г.	EUR	250 000	557
XS1208856341	3.125%	26.03.2035 г.	EUR	250 000	453
					14 821

6.4.2. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в Наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Държава	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2015 '000 лв
XS0371163600	6.500%	18.06.2018 г.	EUR	Румъния	2 700 000	6 238
XS0485991417	7.375%	11.02.2020 г.	USD	Литва	1 445 000	3 136
XS0290050524	4.125%	15.04.2024 г.	EUR	Люксембург	1 100 000	2 834
XS0961637542	6.000%	08.05.2020 г.	EUR	Хърватия	1 200 000	2 666
US731011AR30	6.375%	15.07.2019 г.	USD	Полша	1 100 000	2 306
XS0954674312	6.250%	21.10.2020 г.	USD	Унгария	1 000 000	1 994
XS0632248802	5.875%	31.05.2016 г.	EUR	Унгария	850 000	1 752
XS1063399536	2.875%	30.04.2024 г.	EUR	Латвия	750 000	1 727
XS0864511588	5.500%	12.02.2018 г.	USD	Унгария	800 000	1 541
US857524AB80	5.000%	23.03.2022 г.	USD	Полша	700 000	1 406
XS0625388136	6.000%	11.01.2019 г.	EUR	Унгария	500 000	1 179
SI0002102794	4.375%	06.02.2019 г.	EUR	Словения	350 000	798
SI0002103149	4.375%	18.01.2021 г.	EUR	Словения	300 000	718
US298785FM34	4.000%	16.02.2021 г.	USD	Люксембург	350 000	693
XS0645940288	5.875%	09.07.2018 г.	EUR	Хърватия	300 000	655
SI0002103487	1.500%	25.03.2035 г.	EUR	Словения	350 000	600
XS1115429372	4.000%	30.01.2020 г.	USD	Унгария	300 000	549
XS1060842975	3.625%	24.04.2024 г.	EUR	Румъния	250 000	546
XS1129788524	2.875%	28.10.2024 г.	EUR	Румъния	250 000	507
XS0525827845	6.625%	14.07.2020 г.	USD	Хърватия	250 000	493
XS1330975977	2.375%	08.12.2021 г.	EUR	Унгария	250 000	487
XS0972758741	4.625%	18.09.2020 г.	EUR	Румъния	200 000	459
						33 284

7. Вземания

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Вземания, свързани с инвестиции, брутно	3 312	3 723
Обезценка от предходни години	(269)	(117)
Загуба от обезценка	(306)	(179)
Отписани суми	-	9
Възстановяване на загуба от обезценка	49	18
Вземания, свързани с инвестиции	2 786	3 454
Други вземания	209	46
	2 995	3 500

Към 31.12.2015 г. вземанията, свързани с инвестиции представляват:

	Бруто	Обезценка	2015 ‘000 ЛВ Нето
Лихва и главница по облигации на ТЦ ИМЕ ЕАД от емисия BG2100022099	1 479	(222)	1 257
Репо сделка с Сила Холдинг АД	911	-	911
Репо сделка с Адара ЕООД	302	-	302
Лихва и главница по облигации на Хлебни Изделия от емисия BG2100011084	265	(159)	106
Лихва и главница по облигации на Бросс Холдинг АД от емисия BG2100032064	200	(129)	71
Лихва и главница по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	88	(12)	76
Дивиденди от акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	41	(4)	37
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ	23	-	23
Лихва по облигации на ABENGOA SA от емисия XS0498817542	2	-	2
Дивиденди от акции на RWE AG ГЕРМАНИЯ	1	-	1
	3 312	(526)	2 786

Другите вземания в размер на 209 хил. лв. (2014: 46 хил. лв.) представляват ДДС за възстановяване.

8. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Парични средства по разплащателни сметки	2 371	4 305
	2 371	4 305

Парите и паричните еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Парични средства по разплащателни сметки	2 371	4 305
Краткосрочни инвестиции	-	521
	2 371	4 826

Краткосрочните инвестиции включват дългови ценни книжа, с остатъчен срок до падежа до 3 месеца от датата, към която е съставен финансовия отчет. За финансовата

2014 г. в тази позиция е включена сумата на Корпоративни облигации с емитент „Асенова Крепост“ АД, която е с падеж 30.01.2015 г. След проведено Общо събрание на облигационерите на 28.01.2015 г. е взето решение за удължаване срока на емисията до 30.01.2020 г.

9. Нетни активи в наличност за доходи

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Индивидуални партии	96 190	86 719
Резерв за гарантиране на минимална доходност	98	94
Нетни активи в наличност за доходи към края на периода	96 288	86 813

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Към началото на периода	86 813	75 232
Постъпили осигурителни вноски и лихви от НАП	10 711	9 612
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОАД	3 257	5 331
Общо увеличение от осигурителни вноски	13 968	14 943
Доход от инвестиране средствата на фонда	5 085	5 601
5% такса за обслужване	(536)	(481)
1% инвестиционна такса	(908)	(812)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(297)	(106)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(127)	(199)
Средства преведени в НОИ	(2 922)	(2 143)
Средства преведени в държавния бюджет	(1)	(4)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(4 787)	(5 218)
Общо намаление, свързано с осигурителни вноски	(9 578)	(8 963)
Към края на периода	96 288	86 813

	2015 % от вноската	2014 % от вноската
Осигурителни вноски		
За сметка на осигурителя	100%	100%
	100%	100%

Осигурени лица	2015 Брой	2014 Брой
I категория труд	1 369	1 437
II категория труд	31 171	29 879
	32 540	31 316

Информация за осигурените лица, напуснали фонда през 2015 година и причината за напускането е представена в таблицата:

Причина за напускане на Фонда	I категория трудо Брой	II категория трудо Брой
Смърт на осигуреното лице	2	83
Върнати в НОИ	42	443
Прехвърлени в друг ППФ	39	1 292
По реда на чл.172 от КСО	1	138

10. Задължения свързани с инвестиции

	2015 ‘000 лв	2014 ‘000 лв
Задължения:		
- ИП Адамант кепитъл партньърс АД	-	1
	-	1

11. Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно са свързани с финансови активи класифицирани като държани за търгуване.

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Печалби от промяна в справедливата стойност	48 977	48 031
Загуби от промяна в справедливата стойност	(47 878)	(47 751)
Печалби от продажба на финансови активи	88	1 125
Загуби от продажба на финансови активи	(25)	(39)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(18)	(29)
Приходи от лихви	2 612	2 678
Приходи от дивиденди	130	284
Положителни валутно-курсови разлики	9 782	4 376
Отрицателни валутно-курсови разлики	(8 363)	(2 929)
Приходи от възстановяване на обезценки на вземания	49	18
Обезценка на вземания	(306)	(179)
Други разходи от дейността	(1)	-
	5 047	5 585

12. Удръжки и такси за ПОАД

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2015 Стойност на таксата ‘000 ЛВ	2014 Стойност на таксата ‘000 ЛВ
Такса за обслужване на дейността	5% от вноските	536	481
Инвестиционна такса	1% от нетните активи	908	812
		1 444	1 293

13. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОАД „ЦКБ – Сила” АД.

13.1. Сделки с ПОАД „ЦКБ – Сила”

Видове такси	Такси от осигурителни вноски ‘000 ЛВ	Инвести- ционна такса върху актива ‘000 ЛВ	Общо ‘000 ЛВ
Към 31.12.2014 г.	2	77	79
Преведени към ПОАД	(538)	(904)	(1 442)
Начисления към ПОАД	536	908	1 444
Към 31.12.2015 г.	-	81	81

13.2. Разчети с ПОАД „ЦКБ – Сила”

	2015 ‘000 ЛВ	2014 ‘000 ЛВ
Задължения за:		
- такса за обслужване	-	2
- инвестиционна такса	81	77
	81	79

14. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

15. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

16. Политика по управление на риска

16.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОАД и Фонда инвестиционна политика. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск, които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОАД и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;

- Риск мениджър - извършва оперативна дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2015 г. са 90.00% от активите на Фонда. Подобно развитие би довело до отчитане на загуби от последваща оценка и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Друг основен риск, на който е изложено Фондът, е лихвеният. Предвижданията на ръководството на ПОАД е че в краткосрочен и средносрочен план няма да бъде извършено намаление на лихвените равнища.

Инвеститорите във Фонда са изложени на нисък валутен риск поради факта, че повечето активи, притежавани от Фонда, са деноминирани основно в лева и евро, а 13.47% от активите са в USD.

Агенцията за кредитен рейтинг Standard&Poor's понижи дългосрочния и краткосрочен кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута от 'BBB-/A-3' на 'BB+/B' със стабилна перспектива. Изтъкнати от рейтинговата агенция като основни причини за промяната са ситуацията с Корпоративна Търговска Банка, предоставянето на ликвидни средства на друга българска банка, както и влошаването на фискалната позиция през годината, включително и реализирането на слаб икономически растеж и наблюдаваните дефлационни процеси в страната.

Според ПОАД това налага необходимост от диверсификация на портфейла на Фонда при спазване на изискванията на Глава Четирнадесета на Кодекса за социално осигуряване (КСО) с цел увеличаване на дела на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки, държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор (а именно – държавите-членки на организацията за икономическо сътрудничество и развитие, които не са държави-членки на ЕС, и страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство, както и Русия, Бразилия, Китай, Индия, Индонезия и ЮАР) и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекса за социално осигуряване.

Към 31 декември 2015 г. делът на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки, държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекса за социално осигуряване възлиза на 44.41% от финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Подробна информация за финансовите активи издадени от емитенти от държави – членки, държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор и други чуждестранни емитенти, разрешени от Кодекса за социално осигуряване е посочена в пояснение 6.

Според вижданията на ПОАД, Фондът е редуцирал кредитния риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изпълни своите парични задължения) до

минималното, чрез извършвания кредитен анализ, диверсификацията на инвестициите, наблюденията на събитията и тенденциите в икономическите и политическите условия. Въпреки това няма сигурност, че тези действия ще предотвратят загуби, възникнали от кредитен риск.

От началото на дейността си Фондът не е сключвал хеджиращи сделки чрез деривативни финансови инструменти.

Пазарният риск, на който е изложен Фонда, вследствие на използването на финансови инструменти е риск по-конкретно свързан с риск от промени във валутния курс, лихвен риск и ценови риск.

16.1.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство. За намаляване на пазарния риск ПОАД се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2015 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходими и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

16.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което ПОАД не разполага с информация.

Валутният риск измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от Лев и Евро, като процент от нетните активи на фонда. Към 31 декември 2015 г. нетната експозиция в щатски долари 13.48% от нетните активи на Фонда.

За да намали валутния риск Фондът следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОАД, е да не се

извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева, са както следва:

31.12.2015 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щатски долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	1 751	-	620	2 371
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	14 821	-	14 821
Корпоративни облигации	-	6 262	-	6 262
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	3 389	-	3 389
Акции и права	21 334	-	-	21 334
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	5 360	267	167	5 794
Акции и права в чужбина	-	1 150	76	1 226
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	621	-	621
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	21 166	12 118	33 284
Инвестиционни имоти	4 272	-	-	4 272
Вземания	1 483	1 512	-	2 995
Общо активи	34 200	49 188	12 981	96 369

31.12.2014 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щатски долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	2 317	-	1 988	4 305
Срочни депозити	-	721	-	721
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	10 164	-	10 164
Корпоративни облигации	-	6 455	-	6 455
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	3 234	785	4 019
Акции и права	20 109	-	-	20 109
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	5 268	280	137	5 685
Акции и права в чужбина	-	74	184	258
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	417	-	417
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	18 839	9 216	28 055
Инвестиционни имоти	3 205	-	-	3 205
Вземания	1 614	1 886	-	3 500
Общо активи	32 513	42 070	12 310	86 893

16.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОАД. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОАД използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОАД анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 1.0% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 2 469 888.23 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 4.33. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 4.28.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31.12.2015 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	2 371	-	2 371
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	от 2.00% до 4.50%	14 821	-	14 821
Корпоративни облигации	от 4.50% до 9.00%	6 262	-	6 262
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 3.875% до 5.837%	3 389	-	3 389
Акции и права	-	-	21 334	21 334
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	5 794	5 794
Акции и права в чужбина	-	-	1 226	1 226
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	621	621
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 1.50% до 7.375%	33 284	-	33 284
Инвестиционни имоти	-	-	4 272	4 272
Вземания	от 6.50% до 8.00%	1 289	1 706	2 995
Общо активи		61 416	34 953	96 369

31.12.2014 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	4 305	-	4 305
Срочни депозити	3.25	721	-	721
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	от 3.00 до 4.50	10 164	-	10 164
Корпоративни облигации	от 5.00 до 11.00	6 455	-	6 455
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 5.375 до 8.75	4 019	-	4 019
Акции и права	-	-	20 109	20 109
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	5 685	5 685
Акции и права в чужбина	-	-	258	258
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	417	417
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	от 2.875 до 7.375	28 055	-	28 055
Инвестиционни имоти	-	-	3 205	3 205
Вземания	по договор	1 515	1 985	3 500
Общо активи		55 234	31 659	86 893

16.1.4. Ценови риск

Основния ценови риск, на който е изложен Фондът, е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Фонда.

ПОАД измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец. При невъзможност за прилагане на този метод се използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

16.1.5. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства

на осигурените лица, е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задължняост на емитентите. Общо дълговите ценни книжа представляват 59.93% от активите, като 57.89% от тях са обезпечени и 2.04% необезпечени.

Към 31.12.2015 г. с висок кредитен риск са облигации с балансова стойност 1 434 хил.лв. на следните емитенти: Бросс Холдинг АД, Хлебни изделия Подуяне АД и ТЦ ИМЕ АД. Емитентите на облигационните емисии Бросс Холдинг АД и Хлебни изделия Подуяне АД са обявени в несъстоятелност, а за емисия облигации ТЦ ИМЕ АД - срещу емитента има образувано дело по несъстоятелност, но не е влязло в сила:

- **„Хлебни изделия Подуяне“ АД** – дружеството е обявено в несъстоятелност и вземанията на ППФ „ЦКБ-СИЛА“ са предявени. Фазата, в която се намира несъстоятелността, е осребряване на имуществото. Извършена е оценка на имуществото, което служи за обезпечение на емисията облигации, взето е решение от събирането на кредиторите за продажба на имотите като съвкупност, извършени са две неуспешни търга с явно наддаване. По искане на синдика съдът е разрешил продажбата да бъде извършена чрез преки търговски преговори, за което е изготвена нужната оценка.
- **Бросс Холдинг АД** - към настоящия момент дружеството е обявено в несъстоятелност, вземанията на ППФ „ЦКБ-СИЛА“ са предявени.. Чрез банката-довереник ОББ АД към настоящия момент се водят отменителни искиове за сделки, извършени с имущество на емитента-длъжник, с цел погъване масата на несъстоятелността с прехвърлени активи на Дружеството, както и други дела, пряко свързани с процедурата по несъстоятелност.
- **ТЦ-ИМЕ АД** – към момента има образувано дело за несъстоятелност на ТЦ-ИМЕ АД при СГС – т.д.№2000/2015 г., но дружеството не е обявено в несъстоятелност. Към момента облигационерите по емисията облигации, издадени от ТЦ-ИМЕ, са присъединени в производство по молбата за откриване на несъстоятелност на дружеството.

Финансовото състояние на длъжниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. За разглеждания период кредитният риск за управлявания портфейл като цяло е нисък, предвид обстоятелството, че въпросните проблемни емисии заемат относително нисък дял в него (под 1%). Фондът се стреми да ограничава кредитния риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг, а когато е необходимо изисква и адекватни обезпечения. В случай на необходимост се предприемат всички законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

През 2015 г. бяха извършени обезценки на определени активи. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на ППФ „ЦКБ- Сила“ беше направена оценка на възстановимата стойност на вземанията от емитенти на облигации, в резултат на която са отчетени разходи за обезценка на просрочени вземания в размер на 306 хил. лв. за 2015 г.:

Вид на вземането	Първоначална стойност ‘000 лв	Падеж на задължението	Балансова стойност на вземането ‘000 лв	Обезценка в %	Натрупана обезценка към 31.12.2015 г. ‘000 лв	Признат разход от обезценка през 2015 г. ‘000 лв	Възстановяване на загуба от обезценка ‘000 лв
Главници по облигации на ТЦ ИМЕ от емисия VG2100022099	1 369	29.09.2014	1 164	15%	(205)	(137)	-
Лихва по облигации на ТЦ ИМЕ от емисия VG2100022099	110	29.09.2014	93	15%	(17)	(11)	-
Главница по облигации на Хлебни Изделия АД	254	23.07.2012	102	60%	(152)	(51)	-
Лихва по облигации на Хлебни Изделия АД	11	11.06.2012	4	60%	(7)	(2)	-
Лихви по облигации на Бросс Холдинг АД	8	31.08.2012	2	70%	(6)	(2)	-
Лихви по облигации на Бросс Холдинг АД	5	07.01.2013	2	65%	(3)	(1)	-
Главница по облигации на Бросс Холдинг АД	187	07.01.2013	67	65%	(120)	(37)	-
Лихва по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ	88	17.03.2015	76	14%	(12)	(12)	-
Дивиденди от акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	36	01.09.2014	32	10%	(4)	(4)	-
Дивиденди от акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	5	09.07.2015	5	5%	-	-	-
Лихва и главница по облигации на Балканкар Заря	2	22.05.2015	-	-	-	(2)	2
Лихва и главница по облигации на Техноимпортекспорт	16	10.08.2015	-	-	-	(16)	16
Лихва и главница по облигации на Холдинг Нов Век	20	15.12.2014	-	-	-	(20)	20
Лихва и главница по облигации на Уеб Финанс Холдинг	11	19.02.2015	-	-	-	(11)	11
	2 122		1 547		(526)	(306)	49

Обезпеченията по просрочените вземания са както следва:

Емитент	Емисия №	Общ размер на емисията /валута	Размер на вземането на фонда/ валута	Кратко описание на обезпечениет о
Хлебни Изделия АД	BG2100011084	11 735	265	Недвижими имоти и машини
Бросс Холдинг АД	BG2100032064	11 246	200	Недвижими имоти
ТЦ ИМЕ	BG2100022099	29 337	1 479	Недвижими имоти

През разглеждания период бяха обезценени лихвите и главницата по облигации с емитент ТЦ ИМЕ АД. Избраният процент за тяхната обезценка е 10% и причините за това могат да бъдат обобщени в следните няколко насоки: първо, налице е кратък период от започването на процедурата по обявяване на емитента в несъстоятелност, както и липса на яснота относно реалното състояние на притежаваните активи от него; второ, емисията облигации е обезпечена и вероятността за удовлетворяване на вземанията на кредиторите не е малка, базирайки оценката си спрямо наличната публична информация за ТЦ ИМЕ АД към края на годината. Погледнато в исторически план, той няма допуснати просрочия и забавяния в плащанията по емитирания дълг. Всички тези фактори предпоставят избирането на сравнително нисък процент за обезценка на лихвите и главницата по притежаваните облигации. При наличието на допълнителна яснота и информация относно състоянието на ТЦ ИМЕ АД през следващите месеци ще бъдат предприети допълнителни корективни действия, които да спомогнат за представянето на активите, притежавани от ППФ „ЦКБ- Сила“ в достоверен вид.

Анализът на финансовото състояние на емитентите показва стабилизиране на постигнатите резултати след известен период на колебания, породен от общата икономическа нестабилност в страната. Ръководството на ПОАД „ЦКБ-Сила“ следи всеки нов финансов отчет на компаниите – емитенти и подлага на детайлен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чиито ценни книжа се намират в портфейла на фонда, дава възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на риск за средствата на осигурените лица.

През 2015 г. са реструктурирани следните емисии ценни книжа:

Емитент	Емисия	Справедлива стойност на притежаваните	Кратко описание на реструктурирането
---------	--------	--	---

		ценни книжа от емисията към 31.12.2015г. (в хил. лв.)		
		№		Удължен срок и месечни лихвени плащания
Балканкар Заря АД	BG2100015077		320	
ХЕЛТ ЕНД				
УЕЛНЕС АДСИЦ	BG2100005094		1 055	Удължен срок

Съгласно решение на ОС на облигационерите от 31.03.2015 г., на 17.03.2016 г. за представените във финансовия отчет корпоративни облигации Хелт енд Уелнес АДСИЦ е настъпил падеж на купонно плащане, плащане на предходен купон от 17.03.2015 г., както и начислена лихва за забава на същия в размер 8%. Към 31.12.2015 г. изискуемите вземания на Фонда възлизат на 88 хил. лв., а балансовата им стойност възлиза на 76 хил. лв.

Към момента на одобрение и приемане на финансовия отчет от УС изискуемите вземания все още не са постъпили по разплащателната сметка на Фонда. Съгласно проспекта на емисията Банката довереник има право да изиска предсрочна изискуемост на емисията при условие, че емитентът не изпълни изцяло или отчасти свое изискуемо задължение за плащане на лихви и/или главница по настоящата емисия облигации и това неизпълнение продължи повече от 10 (десет) дни от датата на падежа на съответното плащане.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. Средствата по разплащателни сметки на фонда в размер на 2 371 хил. лв. са депозирани в СИБАНК АД.

Кредитният рейтинг на инвестиции на Фонда е представен в следващата таблица:

Ценна книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
ДЦК	BG2040112216	BB+	S&P
ДЦК	BG2040113214	BB+	S&P
ДЦК	BG2040114212	BB+	S&P
ДЦК	XS1208855616	BB+	S&P
ДЦК	XS1208855889	BB+	S&P
ДЦК	XS1208856341	BB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	SI0002102794	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US731011AR30	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US857524AB80	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0371163600	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0485991417	A-	Fitch

Ценна книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0625388136	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0632248802	Ba1	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0645940288	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0864511588	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0954674312	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0961637542	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0972758741	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1129788524	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1060842975	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1330975977	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1115429372	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	SI0002103149	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	SI0002103487	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS1063399536	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0525827845	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0290050524	AAA	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US298785FM34	AAA	Fitch
Republic of Montenegro	XS1003271399	B+	S&P
Republic of Montenegro	XS1069342407	B+	S&P
Republic of Montenegro	XS1205717702	B+	S&P
Republica Albania	XS0554792670	B	S&P

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	86 731	75 883
Пари и парични средства	2 371	4 305
Кредити и вземания	2 786	3 500
	91 888	83 688

В следващите таблици е представен анализ на матуриретна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2015 г.	До 3 м. ‘000 лв	3 м.-6 м. ‘000 лв	6 м.-1 г. ‘000 лв	1 г.-5 г. ‘000 лв	Над 5 г. ‘000 лв	Без матурирет ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	2 371	-	-	-	-	-	2 371
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	3 241	11 580	-	14 821
Корпоративни облигации	-	-	-	3 150	3 112	-	6 262
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	894	2 495	-	-	3 389
Акции и права	-	-	-	-	-	21 334	21 334
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	5 794	5 794
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	-	1 226	1 226
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	-	621	621
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	1 752	-	22 014	9 518	-	33 284
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	4 272	4 272
Вземания	2 995	-	-	-	-	-	2 995
Общо активи	5 366	1 752	894	30 900	24 210	33 247	96 369

31.12.2014 г.	До 3 м. ‘000 ЛВ	3 м.-6м. ‘000 ЛВ	6 м.-1 г. ‘000 ЛВ	1 г.-5 г. ‘000 ЛВ	Над 5 г. ‘000 ЛВ	Без матуритет ‘000 ЛВ	Общо ‘000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	4 305	-	-	-	-	-	4 305
Срочни депозити	-	721	-	-	-	-	721
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	554	9 610	-	10 164
Корпоративни облигации	521	783	-	3 828	1 323	-	6 455
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	1 804	2 215	-	-	4 019
Акции и права	-	-	-	-	-	20 109	20 109
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	5 685	5 685
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	-	258	258
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	-	417	417
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	-	-	13 696	14 359	-	28 055
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	3 205	3 205
Вземания	3 500	-	-	-	-	-	3 500
Общо активи	8 326	1 504	1 804	20 293	25 292	29 674	86 893

Дружеството извършва регулярно анализ на съответствието на активите и пасивите на Фонда и достатъчната наличност на ликвидни средства за посрещане на текущите плащания. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 11 млн. лв. , включително средствата на осигурените лица, който ще бъдат прехвърлени в други пенсионни фондове. Концентрацията на пенсионните плащания към осигурени лица се очаква да настъпи след дванадесет години на база на актюерското предположение, че 51.28% от осигурените лица ще придобият право на пенсия след дванадесет години.

16.2. Анализ на ликвидния риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от раздел III на

Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната ежедневно пет-дневна прогноза за паричните потоци, свързани с дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10/26.11.2003 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи пасиви на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матуритет до 1 месец.

16.3. Анализ на концентрационния риск

Концентрационният риск представлява рискът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един емитент. ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД, придържайки се стриктно към съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, се стреми да инвестира средствата на осигурените лица в ППФ „ЦКБ – Сила“ диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа както с фиксиран, така и с променлив доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации на държави или компании, отличаващи се със стабилност и предлагащи очаквана възвръщаемост, която има потенциал да изпревари темпа на инфлация през следващите години, като по този начин спомогне за постигане на положителна реална доходност от портфейла като цяло. Книжата с променлив доход са предимно на утвърдени или перспективни български компании, при които са налице възможности за постигане на растеж, изпреварващ този на БВП на страната.

По отношение на валутната диверсификация се акцентира върху активи деноминирани в лева и евро, тъй като задълженията на фонда са изразени в тези валути. Освен в тях, към 31.12.2015 год. присъстват и активи, деноминирани в щатски долари.

По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа предвид очакванията за изпреварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в законодателството, регламентиращо дейността на ФДПО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

16.4. Анализ на регулаторен и политически риск

Регулаторният и политическият риск са рискове, които са взаимно свързани и се отнасят до неблагоприятна промяна в нормативните разпоредби и вземане на политически решения, които да се отразят негативно на дейността, стойността на активите на управляваните фондове и съответно средствата на осигурените лица. През 2015 година вследствие на регулаторният риск от предходната година, се взе решение относно бъдещето на професионалните пенсионни фондове. Приеха се конкретни поправки в закона, с които се дава възможност на осигурените лица в ППФ „ЦКБ - Сила“ да прехвърлят еднократно от 01.01.2016 год. акумулираните средства от индивидуалната си осигурителна партифа във фон „Пенсии“ на ДОО, като се съгласяват да получават професионална пенсия от НОИ. Ръководството на ПОАД "ЦКБ-Сила" АД следи внимателно и взема участие във всяко едно обсъждане на проблеми в нормативната уредба, които могат да застрашат интересите на осигурените лица в ППФ „ЦКБ - Сила“, като предприема адекватни действия в една силно регулирана среда и динамична обстановка.

16.5. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Финансови активи		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитат се по справедлива стойност в печалбата или загубата)	86 731	75 883
Парични средства	2 371	4 305
Кредити и вземания	2 786	3 500
Финансови пасиви		
Кредити и вземания	81	80

17. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОАД по отношение на управлението на нетните активи са:

- Постигане на оптимална доходност, съразмерна с поемането на минимална до средна степен на риск за осигурените лица;
- Спазване на нормативните изисквания;
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от „Мениджър инвестиции“ (финансов анализатор) и инвестиционния консултант на ПОАД в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на специализирана служба “Вътрешен контрол”, Риск мениджър и активното взаимодействие с Дирекция “Финансово счетоводна” съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОАД.

18. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (какви са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни,

използвани при определяне на оценките. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основани на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2015:

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	14 821	-	14 821
Корпоративни облигации	-	6 262	6 262
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	3 389	-	3 389
Акции и права	21 334	-	21 334
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	5 794	-	5 794
Акции и права в чужбина	1 226	-	1 226
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	621	-	621
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	33 284	-	33 284
Общо групи финансови активи държани за търгуване	80 469	6 262	86 731

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2014:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	10 164	-	10 164
Корпоративни облигации		6 455	6 455
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	4 019	-	4 019
Акции и права	20 109	-	20 109
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	5 685	-	5 685
Акции и права в чужбина	258	-	258
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	417	-	417
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	28 055	-	28 055
Общо групи финансови активи държани за търгуване	68 707	6 455	75 162

19. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Управителния съвет за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи събития.

Съгласно решение на ОС на облигационерите от 31.03.2015 г., на 17.03.2016 г. за представените във финансовия отчет корпоративни облигации Хелт енд Уелнес АДСИЦ е настъпил падеж на купонно плащане, плащане на предходен купон от 17.03.2015 г., както и начислена лихва за забава на същия в размер 8%. Към 31.12.2015 г. изискуемите вземания на Фонда възлизат на 88 хил. лв., а балансовата им стойност възлиза на 76 хил. лв.

Към момента на одобрение и приемане на финансовия отчет от УС изискуемите вземания все още не са постъпили по разплащателната сметка на Фонда. Съгласно проспекта на емисията Банката довереник има право да изиска предсрочна изискуемост на емисията при условие, че емитентът не изпълни изцяло или отчасти свое изискуемо задължение за плащане на лихви и/или главница по настоящата емисия облигации и това неизпълнение продължи повече от 10 (десет) дни от датата на падежа на съответното плащане.

20. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 18 март 2016 г.